

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátu složeném ze předsedkyně JUDr. Blanky Kapitánové a soudkyň JUDr. Ivety Veselé a Mgr. Zdeňky Winklerové ve věci

nezletilých: **J. P.**, narozený dne xxx
P. P. narozený dne xxx
oba zastoupeni v řízení kolizním opatrovníkem Městem Vrchlabí
sídlem Zámek 1, 543 01 Vrchlabí

synové
rodičů: **MUDr. M. P.**, narozená dne xxx
bytem xxx, xxx
zastoupená advokátem JUDr. Janem Hájkem
sídlem Masarykova 1120/43, 400 01 Ústí nad Labem

Ing. L. P., narozený dne xxx
bytem xxx, xxx
zastoupený advokátkou JUDr. Monikou Forejtovou, Ph.D.
sídlem Náplavní 2013/1, 120 00 Praha 2

o úpravě poměrů k nezletilým pro dobu do a po rozvodu manželství, k námitce podjatosti,

takto:

Mgr. Kamila Petrusová, soudkyně Obvodního soudu pro Prahu 6, **není vyloučena** z projednávání a rozhodování věci vedené u tamního soudu pod sp. zn. 0 P 296/2020.

Odůvodnění

1. Před Obvodním soudem pro Prahu 6 je vedeno řízení ve shora označené věci předsedkyní senátu Mgr. Kamilou Petrusovou jako samosoudkyní.
2. Podáním ze dne 17. 11. 2020 právní zástupkyně otce odůvodnila námitku podjatosti soudkyně z důvodu, že zde existují důvody pochybovat o její nepodjatosti. Námitku vznesla již při jiném soudním roku konaném dne 12. 11. 2020, a to jako reakci na krajně nevhodné chování soudkyně k účastníkům, jejich zástupcům a v excesivní povaze zejména ve vztahu k právní zástupkyni otce. Soudkyně totiž v průběhu poučování účastníků opakovaně zvyšovala hlas, projevům právních zástupců se jízlivě posmívala, nejméně dvakrát se přímo hlasitě smála argumentaci právní zástupkyně otce o tom, že styk rodičů s dětmi probíhá, chovala se povýšeně, přezíravě, zcela ignorujíc parametry vymezené judikaturou Ústavního soudu, konkrétně pak nálezu sp. zn. II. ÚS 4029/19. Během jiného soudního roknanadto pronesla vůči účastníkům několik zásadních sdělení typu, že pokud se rodiče nedohodnou: „... svěří děti do péče třetí osobě ...“, „...“, když bude chtít, klidně jim určí mediátora třeba v Brně ...“ (přestože otec bydlí ve xxx, xxx a matka v xxx). Dále k námitce právní zástupkyně otce, že toto jednání je s ohledem na nezhájené řízení bez provedení dokazování poněkud předčasné, sdělila: „...“, at' si zvykáme, že je rázná soudkyně, že je jí to jedno ...“. V průběhu jiného soudního roku dále jmenovaná soudkyně právní zástupkyni otce okřikovala, počastovala ji uštěpačnou poznámkou, at' „zklidní své emoce“, což je sdělení neodpovídající, s nímž se doposud před soudem tato nesetkala. Též na matku soudkyně křičela, že jí není pomoci a při pokusu jejího právního zástupce svou klientku podpořit, udělila pokyn, at' všichni mlčí a sednout si. Pokud pak právní zástupkyně otce chtěla sdělit své stanovisko, soudkyně

sdělila, že jsou všichni nepoučitelní, že to s nimi takto nejde, a že: „... právní zástupkyni otce neudělila slovo a od této chvíle se budu hlásit jako ve škole ...“. Konflikt pak akceleroval mezi soudkyní a právní zástupkyní otce stran námitek do protokolace soudu, jednání soudkyně pak zjevně vybočilo i z pravidel § 18 zákona o zvláštních řízeních soudních. Právní zástupkyně otce proto odkázala na judikaturu Ústavního soudu (III. ÚS 26/2000, 4/2000 ÚSu., dále I. ÚS 722/05), přičemž uzavřela, že uvedené skutečnosti a jednání soudkyně jsou nepochybně objektivně způsobilé založit důvod pro pochybnost o její nepodjatosti. Pokud by soudkyně totiž v budoucnu rozhodovala o opatrovnické věci mezi účastníky řízení, došlo by k porušení pravidel na soudní ochranu a spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

3. Matka se ke vznesené námitce podjatosti soudkyně ze strany právní zástupkyně otce vyjádřila tak, že s touto nesouhlasí, má za to, že důvody pro pochybnosti o nepodjatosti soudkyně dány nejsou. Potvrdila, že soudkyně učinila sdělení o možnosti svěřeni nezletilých dětí do péče třetí osoby, o určení místa mediátora v Brně, o své ráznosti a některá další, přičemž lze zvažovat jejich vhodnost, rovněž v některých případech zvýšila svůj hlas, avšak tyto okolnosti nelze považovat za takové, které by objektivně byly důvodem pochybovat o nepodjatosti této soudkyně, ať již pro poměry k právním zástupcům, popřípadě účastníkům, či pro poměr k věci. Jednání soudkyně bylo stejné vůči oběma účastníkům i jejich zástupcům, a pokud se soudkyně obracela více na zástupkyni otce, bylo to dáno pouze tím, že právní zástupkyně otce vstupovala více a s velkou intenzitou do průběhu jiného soudního roku, než právní zástupce matky. Porušeno nebylo ani pravidlo o provádění, respektive neprovádění důkazů. Nebylo lze ani dovozovat, že by soudkyně předjímalá, jak věc rozhodne. Uvedla sice, že svěří děti do péče třetí osobě, pokud se rodiče nedohodnou, ale toto její sdělení je třeba posuzovat ve vztahu k ostatnímu uvedenému, především s ohledem na její snahu, aby se záležitost řešila dohodou rodičů. Z ničeho pak nebylo lze usuzovat na „antipatii“ soudkyně k osobě účastníků nebo jejich zástupců. Navrhla, aby bylo rozhodnuto tak, že uvedená soudkyně není vyloučena z projednávání věci.
4. Kolizní opatrovník nezletilých dětí se ke vznesené námitce podjatosti soudkyně ze strany právní zástupkyně otce vyjádřil tak, že nemá informace, ani podněty o případné podjatosti uvedené soudkyně k účastníkům řízení.
5. Soudkyně Mgr. Kamila Petrusová se ve věci vyjádřila tak, že účastníky řízení, ani jejich právní zástupce v předmětné věci nezná, na výsledku nesporného řízení nemá žádný zájem, ani jí nejsou známy skutečnosti, pro které by byla vyloučena z projednávání této věci, během celého řízení sleduje jediný zájem, a to zájem nezletilých dětí účastníků řízení. Účastníky řízení a jejich zástupce viděla poprvé v jednací síni dne 12. 11. 2020, žádné antipatie, ani sympatie k žádnému z nich necítí. Domnívá se, že důvodem, pro který právní zástupkyně otce námitku podjatosti vznesla, bylo, že se nechala emočně unést průběhem neformálního jednání, které jiný soudní rok bezesporu je, a kdy soudkyní přednesený předběžný názor na věc i možný postup se nesetkával jako souladný se zájmem jejího klienta, tj. otce nezletilých dětí. Právní zástupkyně otce proto nevhodně se soudkyní polemizovala, nerespektovala její pokyny. Připomněla dále, že zákon zakládá vyloučení soudce z projednávání a rozhodnutí věci na existenci určitého důvodu, vymezeného takovými, konkrétně označenými a zjištěnými skutečnostmi, v jejichž světle se jeví nepodjatost soudce pochybnou. V dané věci však právní zástupkyně otce neuvedla, popřípadě žádnými důkazy neprokázala, žádný relevantní důvod, který by mohl být podkladem pro rozhodnutí o vyloučení soudkyně v projednávání věci.
6. Podle § 14 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“) soudci a přísedící jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, účastníkům nebo k jejich zástupcům je tu důvod pochybovat o jejich nepodjatosti.

Podle odst. 4 téhož ustanovení důvodem k vyloučení soudce (přísedícího) nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudu (přísedícího) v řízení o projednávané věci, nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

7. Poměrem k věci je osobní vztah soudce k projednávané věci a přímý nebo nepřímý zájem na výsledku řízení. Poměrem k věci lze též rozumět i to, že soudce má předem o věci poznatky, které by měl získat až za řízení a které mohou ovlivnit jeho nestrannost. Poměr k účastníkům může být pak založen na jich příbuzenském nebo jemu obdobném vztahu, jemuž naroveň může v konkrétním případě stát vztah přátelský, či zjevně nepřátelský. V úvahu též přichází vztah ekonomické závislosti. Nutno připomenout, že je zcela vyloučeno, aby důvodem pochybností o soudcově nepodjatosti byly okolnosti, které spočívají buď v jeho postupu v řízení v projednávané věci, nebo v jeho rozhodování v jiných věcech, byť by nebyly správné. Nesouhlas s tímto postupem totiž může účastník vyjádřit prostřednictvím opravného prostředku do procesního rozhodnutí, nebo do rozhodnutí ve věci samé. Postup soudce ve věci nebo způsob vedení řízení tak nemůže být důvodem pochybností o podjatosti soudce, neboť v tomto postupu se projevuje samotný výkon soudnictví. Může být posuzován jen v kontextu s poměrem soudce k věci, účastníkům, nebo jejich zástupcům. Takový poměr k účastníkům, zástupcům, zejména právní zástupkyni otce či k věci jako takové, u vyřizující soudkyně však dovodit nelze. Jestliže totiž právní zástupkyně otce spatřuje podjatost předmětné soudkyně Mgr. Petrusové v tom, že účastníkům předesílala své možné názory na věc, přičemž pak ve vztahu k účastníkům či právním zástupcům těchto se měla projevat zvýšeným hlasem, uvedené jednání soudkyně nelze považovat za takové, jež by naplňovalo znaky podjatosti. Skutečnost, že soudkyně se chovala povýšeně, přezíravě, zcela ignorujíc parametry vymezené judikaturou Ústavního soudu a že by snad měla ve vztahu k právní zástupkyni otce jednat tak, že tuto zesměšňuje či zejména účastníkům řízení stran předmětu sporu vyhrožuje, totiž nepotvrdila ani matka a její právní zástupce, ani kolizní opatrovník nezletilých. Tyto skutečnosti tak neplynou ani z protokolu o jednání, nepochybně jsou pak zřejmě právní zástupkyni otce zveličovány a celkově tak nelze seznat, že by snad slovní projev soudkyně vypovídal o tom, že tato je ve vztahu k právní zástupkyni otce skutečně podjatá. Odvolací soud proto uzavřel, že byť jednání soudkyně Mgr. Petrusové při konání jiného soudního roku dne 12. 11. 2020 nepochybně nebylo zcela profesionální tak, jak právní zástupkyně otce však tvrdí, spatřovat důvody pochybnosti o podjatosti uvedené soudkyně nelze.
8. V situaci, kdy dle shora uvedeného nebyly zjištěny žádné skutečnosti odůvodňující postup dle § 14 odst. 1 o. s. ř., proto nadřízený soud rozhodl tak, jak ve výroku uvedeno.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

Praha 15. prosince 2020

JUDr. Blanka Kapitánová v. r.
předsedkyně senátu